

Sy-li spěwał,
Pilne dželał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosc ma;
Bóh pak swérny
Przez spar mérny
Čerstwość da.

Njech ty spěwaš,
Swérne dželaš
Wśedny dny;
Džení pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoční ty.

Z njebes mana
Njech či khmana
Žiwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrew će!

F.

→ Sserbske njedželske lopjeno. ←

Wudawa żo kóždu żobotu w Ssmolerjez knihiczhczeri w Budušchinje a je tam sa schwórtlétu pshedpłatu 40 pj. dostacz

2. njedžela po ſvjatej Trojizy.

Lut. 14, 16—24.

Tón Knjes naž stajnje wabi, jo býchmy do hnadneho ſjenozēniſtwa ſ nim stupili. Nicžo njeſptyane njewostaji, jo by naž ſ puſczinu ſachodneho ſvěta ſ wotschewjazemu žóru ſwojeje wěczneje Wótzowskeje luboſcze wjedl. A temu jeneho pójla po druhim ſczele; ſ temu naž ſe wſchelimi hložami wabi, ſ temu nad uami ſtutkuje na wſchelke waſchuje.

Tuto luboſczepolne Bože prázovowanje žo nam pshed woči ſtati we ſnamienju pſcheproſchenja, kotrež čłowjek ſ wilkej wjecžeri cžini. Luboſne to ſnamjo, kotrež mohlí ſebi ſe ſpodebanjom wobhlaſac̄, hdžž žo njeby tak wjele hroſnych blaſow na nimi namakało.

Kak žo Knjesowe pſcheproſchenje ſ wilkej wjecžeri pſchivoſmje?

1. Hacž runje je pſcheproſchenje pſchecželne, dha žo tola wotpočaze,

2. Hacž runje žu blida počne, dha je tola hiſhčeje wjele rumia.

1. Jedyn čłowjek hotowasche wilku wjecžer a proſchesche jich wjele na nju. Tón čłowjek je njebeſki Wózcez. Ta wjecžer je kraleſtvo teje hnady w tym cžazu, w kotrymž žo jím Jeſuž Chrystus a zjke pſches njeho dozpite ſbože hręſchnikam ſ poſkyljenju a wotschewjenju jich duſchow poſſicži. Wózce, tak rjeknje, wſchitko je hotowe, wſchitko, ſchtož čłowjek potrjeba ſa ſiwiſenje a ſiunirjecze, ſa cžaž a wěcznoſcze. Ničto njemóže praſicž: ſa miſe tant ničzo njeje. Kóždy tu namaka, ſchtož je jemu trébne. Maſth-li žaſoſcž, tu je troscht; čjujeſch-li žo žlaby, tu budžesč poſkyljenj; ſabludžiſh-li žo, tu žo ſhvětlo ſhvěcži; je-li ſo cže twoje ſhvědominje cžwiſluje, tu doſtaſwasch wodacze; je-li twoja wotroba počna njepoloja, tu mér namakaſh. Wſchitko, wſchitko

je hotowe; ty trjebasch žo jenož ſhvětnež ſ Knjeſowemu hnadnemu blidu a twoju ruku wupſchecžeracž ſa darami jeho kraleſtwa. A njeje cže tón Knjes wospjet pſcheproſhył w dobrých a ſlych dnjach ſ ſuteje dobročiſtwosće a pſchecželnoſcze? A tola žo wotpočaze!

A woni pocžinachu wſchitzu žo porjadu ſamoliviež. Prěni džesche ſ njemu: ja žym ſebi poło ſupiſ a mam won hicž, ſo bých to wohlaſał; ja cže proſchu, ſamoliv mje! A druhi džesche: ja žym ſebi pječ pſchahow wołow ſupiſ a žym na pucžu je ſpýtač; ja cže proſchu: ſamoliv mje. A tsecži džesche: ja žym žo woženíſ a teho dla pſchincž njemóžu. Kajke hlupe wutřeče! Tsoji ſazpiwarjo žo nam poſkaſaju.

Prěni praſi: ja dyrbiu won hicž. Šwětna žlužba ſteji jemu wysche Božeje žlužby. Won njeſnaſe žaneje njedžele. Pſches cžažne ſtaroſeže žo wo wěczne ſbože pſchiniſeže.

Druhi džesche: ja žym runje na pucžu; ſ thym wupraſi, jo drje pſchindže, ale poſdžiſho; won pſcheproſchenje njewotpočaze, ale pſchivoſacze teho žameho wotſtoreži. Tón je ſaſtupjeſ tamnyh poſkoježnych duſchow, kži chzedža dwěmaj knjeſortaj žlužicž. Kajke bohot Felix rjeknjeſa: hdžž ſkladny cžaž ſměju. Ale ſkladny cžaž nihdž na nihdž njepſchindže. Tež taſkich ſamoliviež njemóžem, ale jenož napominacž: dženža, hdžž jeho hlož žlužicž, dha njewiwerdže ſhvěje wutroby.

A tón tsecži žo ſ zyla njeſamoliv; won džesche: ja žym ſo woženíſ, a teho dla pſchincž njemóžu. Š cžim chzyl žo tež ſamoliviež; pſchetož ſhvětu žonu by žobu wſacž mohl a ſhvōj ſ nowa ſaloženy dom pod Boži ſchit ſtajicž dyrbiſ. Tu je ſhvětuje ſmyžleny čłowjek, kži žo wo njebeſke ſubla ſ zyla njeſtara.

Wſchitzu tſjo pak njebeſke ſubla teho dla ſazpimaju, dokelž njeſnaſa žaneje muſy hręchow dla, ani žaneho ſadania, węgweho

svoja dla ani żaneho hłoda teje dusze. Teho dla ho pscheprə-
schenje, haczujuje je pschezelne, wotpołaze, a

2. hacz runje ſu blida poſne, dha je tola hischeze wjèle ruma. Wotrocž pschiindze a powiedzi to ſwojemu knjesej. Duž roſ-
hněwa ho hospodař. Dokelž je jeho luboſez tak wulka, dha je tež
jeho hněw dla ſazpiwanja luboſeze tak wulki. Alle to blido teje
hnadu pschihotowane wostanje, wón hnydom druhich hoſci pi-
cheproſy. Pschetož, tak Luther k temu praji, wón je ho tak pschi-
hotowaſ, ſo dyrbí ſudzi mēcž, kotsiž jedža a piſa a ſu wježeli, a
hdy by jich dyrbjal ſamienjow ſežinie. Kħudych, bēdnich,
kromnych, blepnych dawa pscheproſy, to ſu ezi, kiž ſu duchowuje
kħudži, kiž wjedža, ſo ſu wumoznja potrjebni, te ſrudne dushe,
kiž ſwoje hubjenſtwo ežuja. Tuthm hoſciam dyrbí wotrocž niž
jenož prajicž: pójče! ale jich ſem pschiwjeſcž! Pschetož ežim
wjetſcha je hręſchnitowa potrěbnoſez a ſwólniwoſez, ežim wjetſcha
je tež Boža luboſez. A woni dachu ho pschiwjeſcž a wotwczę
mōžesche prajicž: Knježe, wono je ho ſtało, ſchtož hy pschikafal:
ſi hromadami pschiindzechu ſprózni a wobčeženi a namakachu ſa
huadnym hlidom njebjeſkeho hospodarja poſylnjenje a wokhe-
wjenje ſa ſwoje dushe.

Alle je hischeze rum tudy! to je hlowo ſkorženja, hdyž won
hlađani na miſſiony pohanow, kiž hischeze w eženmoſezi a
ſeženje ſmijercze ſedža a ſu hischeze dałoko ſdaleni wot Božeho
kraleſtwa a njeſtedža niež wo ſbožu w Kħryſtuſu; je hischeze
rum tudy, tole ſkorženje pał budže wobſkorženje, hdyž ho na hre-
domine prascham, hacz hny tež my psches luboſez k miſionistwu
na ſwojim hnadnym džele ſobu pomhal, ſo bħchu niestna pschi
Bozej hnadnej taſli wobħadżene bħxe.

Je hischeze rum tudy, tak prajim tež ſ boſoſežu hlađajo na
tħch, kiž ho kħeſeſijenjo njenija, ale Kħryſtuſoweho Duha ni-
maju, hlađajo na liwkoſez jich wjèle, kotsiž ho njeſadža ſahoricez
ſa to, ſchtož je duchowne a węczne. Alle tež tu nam na hređomine
pada, hdyž Knjeſowu pschikafinu kħijsim: niſuj iſet ſo bħchu
niſ ſaſħli. Niž jenož pscheproſy, niž jenož pschiwjeſcž, ale
jich niſowacž dyrbim. Għi to ežiñ? hy ſ najmienjha spytal,
blidżażych na prawy pucž pschiwjeſcž, liwkih ſahoricez? A je
hischeze rum tudy! to pał njeje jenož ſkorženje, ale tež wježela
poſni hlož. Hacz runje ſu bliad poſne, dha je tola hischeze wjèle
rum. Ta kħoħdeho je hischeze mestacżo, kiž ſebi jo žada. Hischeze
je rum tudy ſe wjekk, kotsiž wonkach ſteja w pohaniskich a kħe-
ſežanſkých krajach. Wschitħu móža pschiwjeſcž, ničtón ho njeſotpo-
kaſa, żadħn njetrjeba ſrudny pschi durjach Božeho kraleſtwa ſtejo
wostacž. Hischeze je rum tudy tež ſa tebje. Duž pschiindž a nje-
ſonuoli ho. —

Ja praju wam, ſo żodħu tħch ſamha: na iż-żew. Kotsiž proſcheni
ſu moſeje wjeczerje woſlacz njebudža. S tutyni poſlednim
ħlowom ho tón Knjeſ na wutroby ſwojich poſlucharijow wobro-
czi; pschetož won džeshe: ja praju wam! Ničtón njeſpominaj
jenož na ſwjerženħi zidow tamnyħi dnjow abo na liwki narod
naſħiħi dnjow, ale kħoħdji njeħi dħri na ſwoju wutrobu a ho wo-
prascha: wužiwan poſnie te krafnoſeze, kotrež Boža hnadna taſla
ſteži abo ħym jenož tak ſwjerħa, jenož dħi a dħi nēſħto maſ-
ſi teho woptak? Wħi wſchitħu dyrbicże teho węſči bħej, tole ſeženje
w aħ-ħiġi, tak husto hacz ho kħijsħicże. Duž pójče, pschetož
wſchitħo je hotowe. Samjen.

R. w B.

IX.

Lutherowe pucżowanje do Roma.

(Potracżowanje.)

Nutruje, kaž hy nohu do ſwiatnizy Božeho doma ſtaji, Luther ſe ſwojim towarzchom psches flaminisſe wrotu do ſwiatego
Roma ſastupi. Rēku Tiber, kiž ho psches město wiſe, pschetož

ežiwschi njedalo ko wrotow kloschtr Hawschtynarjow namaſaſħtaj.
Tón jima j hospodu poſkicži a móžnoſez, wot tudy ſwoju nalež-
noſez ſi hamžiſkim ſtołom ſrjadowacž a ho do města wukhodżowacž.

W bliſtoſczi bē zyrfek ſw. Marje, wulkotnje, kaž kħoħda
w Romje twarjena a ſ najwjetſchej pħċu wuhotowana. Spo-
džiwna wěz ho Lutherej wo jejnym naſtaežu powiedaſche. Hħoż-
zyrkej steji, je něhdh wulka worjeſchina bħla, na kotrež ſu eżerezi
bydlili. Hħożdemu, kiž je tam w noz̊u nimo ſchol, ſu hnydom
iħiġi ſwinly, a tola nicho njeje wjedžat, ſchto to ſkucži. To je
ho ſkonežnej hamžej prajilo. Tón je ſ wulkej ūyli mēſchnikow
a luda k worjeſchinje pschicżahnyl a ju ſ körjenjom wukopacž dat. Duž ſu namakali kafċež ſi eż-żon kħeżora Mervona, kiž bē ſw. Pētra
a Pawoła a wjèle kħeſeſiżjow moriež dat. Ĝertow, kotsiž na
ſchtonje ūydachu, je hamž ſaprajil a na tħmhañym měſtnie
zyrkej natwariež dat. Luther ju wophtowasche, w njej k hlownej
spowiedzi džeshe a tež Božu mſchu tam dżeržeshe.

W thix ſchħirjoch njedželach, hdyž Luther w Romje psche-
bywasche, mējesche kħwile doſez, ho w mēſče roſħladowacž,
pschelož ſe ſarunajom kloschtriskihs ſwadow wón niež ežinie
njemēſeſhe. Tak wón tež wulka zyrfek ſw. Ħana pschi hamžo-
wym hrodże Lateranje wophta. To je woprawdžita biſkopſka
zyrkej hamža, „wſchitħiż zyrlivju w Romje a na ſemi macżei a
ħlowa“. Snutskowmu pħċu tuteje zyrlivje ſebi wobħladacž, bē
wophta hōdne. Hijo reliquije abo powoſtanfi, kiž ho w njej
poſaſowachu, bēħru ſajimaw, kaž na pſchikkad ħlowje Pētra a
Pawoła, Jesuſowu purpuriski pħaschez a jeho kofchla, trjenje,
ſi kotrhom je wučžonikam nohi træk a blido poſledneje wjeczerje,
ħschinja kħluba, Mōjsažowu kiž a t. d. a we wěži prenje ſwony,
wot jandželow ſi njebjež pschimjeſzene. S modlitwami psched nimi
mōžesche ſebi kħoħdji wotpuff na wjèle ſet ſaſħužiċiż. Luther
ħħijsche tež tudy mſchu ežitacž. Wón powjeda: „Ja ħym teħdi
jara wobħarowaſ, ſo ſtaj mój nan a moja macżei hischeze ţiwa,
pschetož ja bħix jeju rad ſi mojimi mſħemi a druhimi dobrum
ſtutkami a modlitwami ſi eżiſča wumohi.“ W Romje ho praji:
„Sbōžna je ta macżei, kotrejež ſebi ſobotu w zyrlvi ſw. Ħana
mſchu dżerži; kaž rad bħix moju macżei ſbōžnu ſežiñ. Alle
ežiſħezenza bē pschewulka a njeſoži k woltarjej pschiwjeſcž a ſiex
ſa to ho wrċiżiſchi kħijsħeneho jerika.“

Pſchi Lateranje bē zyrlivieka ſi Pilatuſowym ſħodoni, po-
kotrymž ſu Jesuža psched tamnyħi ūdnikom horje a dele
wodžili a kiž je, kaž ho powjeda, po wutupjenju Jerusalema ſem
pschimjeſzene. „Sswjath ſħód“ mējesche 28 ſħodženikow a ſa-
najwjetſchi poſkak lateraniskeje zyrlivje pħacżeshe. Po ſħodžen-
iħħi kħo jeno po kolenomaj horje a dele kažeshe. Pſchi tħm ſu
na kħoħdji wotceženħi a ſtrowa hy Marja wuſpēwa. Schtož to
dokonja, ſaſħuži wodacże hrēħow a wumō duſħu ſi eżiſča,
w kotrymž hy hewak hacz do ūdneho dnja czeſpič dyrbjal. So
je Luther tule ſħaddnoſez tež ſa ſwoju duſħu wuži, mōžem
ſebi mħġiċiż. Alle duži po ſħodže jemu w zyħej nutrnoſezi ħlowo
profeth Habakuķa do mħġlōw pschiindž: „P r a w y b u d z e ſ w o-
j e j e. w e r y z i w y.“ Wón ho modliež pschesta a dokonja ſwaj
ſtutk dwelawajo, hacz tež pomha.

W jenej zyrlvi mējesche Luther ſbože, hamža wohħadacž. Zyr-
kej ho w ħwētle wjèle ſtow ſaſħweczenħihs ūvċežkow bħijsħeſeſhe a
bē ſi ludžimi pschepjeljnena. W cżahu mēſchnikow njeħeħu hamža;
iħedži wżedžeshe na ſtole, kiž bē ſi pawjazmi pjerjemi rjenje wu-
pħiſħen. Na trón ſu poſħiñwski, da ſebi hamž hnadnej nohu
kħijsħicž. Po tħm wuži Boža wotkaſanje, pſchi cžimž pał wino
ſi kħelucha njeħi, ale psches ſlotu roktu wuġraba. Tež na
haħbi je Luther ras hamža w cżahu ſekak a jeho na bēlhem ſrēbz
ħedžo a w rukomaj ūdobje ſi Božim eż-żon mějo, widżak.

Tež zyrkej žw. Pětra Luther wophta. Ta ſo runje psche-twarjowasche a je nětko najwjetscha mjes wſchěmi zyrkwiemi na ſemi. K hromadženju pjenes ſa tvar bamž nětore lěta poſdžischo wotpuff w ſakſkim kraju pſchedawac̄ damaſche. W tutej zyrkwi ſtaj žw. Pětr a Pawoł žwój row uamakaſoj, tu mějeſche tež žw. Veronika žwój woſtar. Veroniku tamneho jandžela mjenowachu, kotrež je Žeſuſej w Gethſemanje pſachčezičku na woblicž poſložil, ſo by jemu ſi njej krwawný pót ſetrél. Pschi ſetręzu je ſo Žeſuſowe woblicž na pſachčezičku woſnamjeniſlo, kajkež je hiſhče dženža na wobrasach widžimy. Pſched thmle woſtarjom Luther klečzo wo wodacze hrěchow, cžvile a winj proſchesche.

Sajmawje Luther tež wo ſaſtarſkih tvarjenjach powjeda. „W Romje je kolojth templ, w kotrejž ſu ſtari Romjenjo wſchěch bohow wobrasowali, teho dla ſu jemu Pantheon narjekli. Na wjeřich ſu pohaſzý pſchibohojo moſowaní, Župiter, Neptun, Mars, Venus a kaž dale rěkaju, jenož Khrystuſ tam njeje. Zyrkej (pſche-tož templ ſo hižo dawno ſa zyrkej trjebaſche), njemějeſche žaneho woſna, ale we wñſotim wjeřchu kulojtu džeru, pſches kotrež žwětloſez nats padacſche.“ „S powoſtankow ſo ſedma pōſnacž hodži, hodže je ſtary Rom ſtaſ. Theatrowe murje hiſhče ſteja a murisko, na kotrejž ſo woda 25 mil daloko ſem wodzeſche.“

Rom ma tež woſladanja hódne podſemſke khódbý a tvarý, kž ſo Katakomby mjenuju. To ſu muſkotne pínzy, do kotrejž w zyrkvi žw. Žebastijs ſkhód kaž do delneho žwěta wjedže a kž do wjele dalokich khódbow a rumow aroſběhnu. Luther je tež wophta, běchu tele podkopki tola žwiate měſtna, w kotrejž ſu we přenich lětſtotſkach kſchecžijanstwa pſchecžehani kſchecžijenjo wukhov namakali, ſkradžu Bože ſklužby woſmeli, Božu wjecžer žwječili a týžazý martrarjow poſrjebali. Luther po woběmaj bokomaj khodow žloby widzeſche, w kotrejž ſo čzlowſke koſežowzy, woſijowe lampki, bleſhki ſi krwu martrarjow, roſlamane rowowe wěka atd. namakachu. Tajfele měſtna wophtaſe a ſo tam modlicž ſo Luther je wulke bohatſtva hnady a wužwieženja bjež ſdasche. Poſdžiſho je pak wo ſebi ſudžil: „So žym tež tajki njemdry žwiaty byl, bězach pſche wſchě zyrkvi a rowy a wěrjach wſchitko, ſchtož bě tam ſelžane a nažwane.“

Schtyri njedžele Luther w Romje pſchebýwasche, potom ſo ſaſo ſe žwojim towarſhom na dompuč ſoda. W ſpočatku poſtneho čzaſha běſhtaj ſaſo w Salzburgu w poſodniſchej Bajerskej pola D. ſe Staupiža. Hacž do Augſburga hiſhče hromadže pucžowſchtaj; tam ſo Luther ſi D. ſi Mechelnom roſzohnowa a ſo do Wittenberga wróči.

Wjele běſche Luther na žwojim pucžowanju do Roma naſhoňl a widžal. Žeho mějenje wo žwiatosce ſehole města bě ſo pſheměniſlo. Poſdžiſho je jemu to, ſchtož bě tam widžal a žlyſhaſ, tak wažne bylo, ſo je wuſnat: „Ja nočypl ſto týžaz ſchěnakow ſa to wſacž, ſo njebudžich Rom woſladał.“ J. K.

Oberlin.

Žeho žiwjenje a ſlukowanje w Kamjenjodole.

Je wſchelakich žorłów wučerpaſ

† Jan Barto.

(Skřněženje.)

Tak pſchewinu Oberlin ſe žwojim luboſeſe poſním a roſomním waſchnjom wſchitkých, tež tych uajbóle njedověrjazých a ſaſaſkých, a mějeſche pſchipódla to wutrobne wjeſhele, ſo bu jeho woſadnym ſydanje we ſorčzmaſh pſchego woſidniſche, myſl a požadanje jich wutrobow pſchego čzſcžiſche, a zyrkej pſchego poſniſha a poſniſha. Haj předy hacž bě ſo džefacž ſet minylo, ſo nichto w qžiwhm Kamjenjodole wjaz njeſnajech, tak bě ſo wſchó ſi ſeſche-

mu wobročiſlo. Skoro wſchitzý burjo wo bđželachu žwoje pola a hiki po Oberlinowym waſchnju a widžachu, taſ na nich wſchitko mlódnje roſczeſche a ſo derje radzeſche, a bórſh khowachu wjazý domoj, hacž móžachu ſami na ſo a ſe žwojim ſkotom pſchetrjebacž. A duž ſaſtupi tón w Kamjenjodole dawno ſabhyt pad, ſo móžeſche tón a tamny džel žwojeje nadobiſny ſa hotowe pjenes ſchecž. To pſaczéſche woſebje mot běrnov, kotrež buchu žwojeje dobroſeſe dla bórſh daloko a ſcheroſo wuwoſane a jara pytane. Te wuwiſowané pjenes ſchecž ožerjachu burow ſi pſchego wjetſhemu prázowanju; woni dawachu žwojim naſathym dželacžerjam rady wjetſchu mſdu a trjebačhu jich lěto mot ſeta wjaz, duž honjachu tež tych lénikow, kž běchu ſo dotal jenož ſi proſcherſtwom žiwiſi, bôle do džela, a taſ počza ſo tež mjes najnižſchimi ſuboſeſ ſi wužitnej dželawoſeſi hibač. Wſchitke dworž ſvědečzachu wo ežiſtoſeſi a dobrým ſarjadowanju, a w hrödžach ſtejeſche rjanj, ſtrony a tuežny ſkot.

W lěcze 1778 ſaloži Oberlin w Kamjenjodole male ratařſke ſtvařtvo, kotrež ſi najnaſhoniſhich burow a ſi najroſwueženichich woſydljerow jeho woſhadny woſtawasche; tež běſche wón někotrych duchowuých ſe žuſodiných měſtow ſi ſaſtupej do teho ſameho ſamohł; potom ſjednoczi jo ſe Straßburgſkim towarſtwhom, ſo by mot njeho ratařſke čzaſopisů a podpjeranja ſi čeſtnym mytam doſtaſ. A tuto towarſtvo, kotrež ſo na jeho pſchijam-tnjenju ſwjeſeli, pſchepoda jemu tež woprawdze bórſh 200 nortow, ſo by je mjes tajkich burow roſdželiſ, kž běchu ſo pſches porjedzeſi ſwojich polow a ſukow, abo pſches woſhadtzenje ſwojich ležomnoſeſow ſe ſadovymi ſchotmami naſbóle wuſnamjenili.

Te dobre ſcžehi, kotrež ſi tutych čeſtnych mytow wuſhadžachu, ſamohu Oberling, ſo tež mjes ſobuſtanami ſwojeho towarſtwa pſches dobrovolne pſchinoſchki fond abo poſkadniſu ſaloži, ſi kotrež dýrbjachu cži, kž najlepſe ſe ſčelzy wočahnychu, čeſtne myta doſtač. Někotre lěta poſdžiſho ſapocža wón, ſo by pſchichodny narod ſi dalewiedženju ſlutka jeho wózow pſchihotowaſ a jemu ſklaſnoſeſ ſi na hromadženju wſchelkých wužitných naſukow dał, kóždy ſchtmórf rano dne hodžinje doſlho ratařſke a wſchelke druhé powschitkomno wužitne wěžy pſchednoſchowacž a wuſladowacž.

Teho pilnoſeſ bě wopratwđe taſ muſta a njewuſtawaza, ſo žane lěto njeſańdze, we kotrejž by jeho woſada cželnje a duchowne muſtu krocžel do předka njeſčiniſa, a zylá daloka a ſcheroſa woſolna krajina hladasche ſe ſpodžiwanjom na ſtajnje pſchibjerazu ſdželanoſeſ něhdyn taſ ſanjerodženeho a widomje wopuschczeneho Kamjenjodola.

So pak Oberlin pſchi tuthm prázowanju ſa ſwonkomne derje-hiče ſwojeje woſhadny ſwoje duchowuſke woſolanie ſakondžil njeje, je hižom prajene a to woſhwědeča nam tež ſcžehowaza rěč, kotrež wón pſchi ſpočatku lěta 1779 ſwojej woſhadze džerzeſche.

Džen 1. januara 1779.

„A tón, kž na ſtole ſedjeſche, džesche:
Hlaj, ja cžinju wſcho nowe.“

Sjew. Jan. 21, 5.

Pſches Božu hnadi žmy nowe lěto naſtupili. O! ſo by tež nowe bylo w naſtupanju naſchich hrěchow, naſchich cžerpjenow a ſpýtowanjow, ſi kotrejž ſmějemy ſo bědžicž.

„Něch hromada naſchich hrěchow wſchědne wotebjera a njeh žmy ſtajnje ſi duchom naſcheho ſenjeſa Žeſom Khrystu napjelnjeni a mot njeho wođeni. Schtož pak te cžerpjenja a týžnoſeſe naſtupa, dha njeh nam te plode pſchinjeſu, kotrejž dla nam je Bóh naſkladuje, njeh mjenujz ſaſe poſhilena wo tuteho ſachodneho ſweta woſwobročuju a naž na Božu wolu a jeho ſlovo ſedžbliwych cžinjia; njeh naž ſi modlitwje ſahorjeja a naž na wuſča, ſo ſo kručiſho prázujemy, ſo bychmy pſches te cžeſne wrota nits ſchli, a ſo doſtojnich ſeſiili cžescze naſcheho wužoſeho woſolania.“

„O, ſo bychmy dla ſpýtowanjow, kotrejž žmy na ſwojim pucžu wuſtajeni, zyle we Žeſuſu Khrystuž ſi wi byli a kóždy cžaſ

szwójszto s nim satkowali, so bychmy hdyž psches nowu hnadu i napszecziostaczu pożyljeni a kłmani byli płody prawdoscze i kłwalsje Bożej a i cęsczi jeho szwiateho evangeliona njeść. O Knjeże, spożez nam s wobnowienym lětom tež wobnowjene mozy! O Knjeże, Jezom Chryste, ty kę prajit, ja czinju wsczo nowe, sczini tež našch uveru nowu.

Njech je tuto lěto psches żiwisze, kłubische a kručisze roszacze, psches wjetshu wutrobnoscz we prostwie wo pomož bōjskeho, szwiateho Ducha, psches kručiszu wolu, so jemu a jeho klužbje zyłe dodac, wośnamjenjene. Njech i njemu horje hladam a wscritte szwoje czelne a duchowne mozy, szwoj czaž, szwoje samozjenje i jeho cęsczi, a i temu wotpohladej nałożujemy, ja kotrež je tón Knjes Jezuš szwoj trón wopušcziel, mjenujzy i wobroczenju a i wobšożenju czlowiekow. O, so bychmy so w tuthm lěże prozowali, s wobnowienjej uveru wscritte jeho pschikaſnje a wustawenia dopjelnjez.

Njech je tuto lěto psches pschibjeranie dżeczi Božich a kłodżerow sa Jezušom Chrystusom, psches woſlabjenje kralestwa satanowego we naš a psches pschibližowanje kralestwa Božego wusmienjene,

O so bychmy niz jenož w tuthm nastupjenym, ale tež w kłodzym pschichodnym kęcze, kotrež bu nam Bóh w tuthm pruhowaniskim szwecze spożci so pschezo bôle a bôle i sbóžnej węczęnoſci pschihotowali — wjeli bôle wo wujednowanje a siednanje prophyli, wjazh kylów roszacza, wurudženja, luboſeze a kłobuczeſſy pjenia pschiliwali — a wjazh dobrzych skutkow dokonjeli, so bychmy na tym diju, na kotreñiž Bóh psches Jezom Chrysta wscritte nowe sczini, bohače źnjeſz mohli.

— Kónz. —

Se Sserbow, sa Sserbow.

Hłowna szromadzisna duchownych sakskiego kuziskiego konſistorialnego wokrjeza wotmę so schtwórtk, 7. junija w Budyschinje. 2. Sam. 10, 12: „Sa našch lud a sa te městna našchego Boha!” bě jeje heſlo, jej pschivokane w jednorzych, tola móznych a kłutnych słowach wot tajnego konſistorialn. radžicza Pache, kotrež jako sastupjeſt krajnego konſistorstwa pschischedſchi, jej na sałožku spomnjeneſt schtuczki jene s Božego słowa czerpane a w kutej uverje sałožene szwiedzeňske predowanje w zyrlwi Marje a Martu džerzeſe. — Szwiedzeňske predowanje a Boža klužba w Božim domje bě lětžo teha dla sawod hłownej szromadzisny, dokelž tole lěto reformaziskeho jubileja a i temu tsecze kto wulkeje wójny mam. Po Božej klužbje seidže so szromadzisna s nowa na hrodze. Tam bu jej wot tajnego zyrlwu. radžicza Rosentranza pschednoschki podat w tym praschenju: „Hdże hmy my w zyrlwi reformazije po jeje schtwórtym lěftotku?” Kęznički poda wotmoſtu i tjom dyptam, mjenujzy: hdże w bohoſłowstwie (theologiji) hmy, hdże we wusnaczu, a hdże w sarradowaniu (organisaziji). Schtwórt dypt, hdże w pobožnoſci hmy, bu jenož naſpomnjeny, dokelž bě mało czaža. Rosmoſta wo pschednoschku szczegłowaſche, i njej pschisamku so szdželenje s zyrlwiskiego wokrjeza. kotrež tež na to jene poſka, so ſu we kuziskim wokrjezu w tu khwili 9 městnow njeſobħadžených. — mjes nimi ſu tsi herbsko-němske: Kotež, Budyschin, Huczina. — Poſledni hłowny dypt bě to: wurdżowanje wo tym, kaf bychmy najpschihodniſcho a doſtojniciſcho jubilej naſcheje evangelsko-lutherſkeje zyrlwje szweczili. Lutherowu wulki ſtuk ma so wopouinicz a wulka wójna pschi tym njeſapomnicz! Napraschowanja dla swonow, kotrež so wotedaju, atd. bě to poſlednie. — Njech bě to jena szromadzisna, kotrež wusvut nět dale ſtukuje Bohu i cęsczi a naſhim evangeliskim woſadam i zohnowanju!

Pschiſpomnjenje.

„Pomhaj Bóh!” pschivokam wschem lubymi czitarjam a czitarкам a wschem pscheczelniwym kłobudželaczerjam naſchego kłopjentka. — Na herbskej predařskiej konferenzie ſpolich do toho, so budu se kłoburedaktorom naſchego kłopjentka „Pomhaj Bóh”. Chyjo nochzhyjo buch nět se kłoburedaktora samolivit redaktor. Wywajo nět s tuthm spominam tež tu na dotalneju redaktorow, naſchemu njeboſciczeſt f. f. Gólcza a wjich. seminariskeho wuczeſſa Fiedlerja, jimaž wuprajejo džak sa wsczu prózmu a woporniwoſz, Sserbam wopokaſanu. S Božej pomožu chzu nětka ja naſchemu kłopniku a tak Sserbam klužicz w cęzki kłutnym czažu, tak derje hacž to móžno pschi tuthm wójniskim czažu, kotrež wsczo poczeſa, a pschi tuthm wójniskim džele, — ſastawam w tu khwili dwě ſarſkej městnie! — Wsczech pscheczelniwych kłobudželaczerjow proſču, so by tež tuto herbske kłopjentko klužilo Bohu i cęsczi, Sserbam i zohnowanju nětcole w tuthm cęzki wójniskim czažu a jim kłobu pschepomhało psches tutón do sbožowneſho měrneho czaža, kotrež Bóh tón Knjes nam hnadije bóry ſpožecz chyj.

Wscéh pschinoſchki pscheczelniwych kłobudželaczerjow njech ſo, jeli jo do redakcji klužheja, mi pōſczelu, a to pschezo sa te kłobotu wukhadžaze cžiſlo najpoſdžiſcho hacž do wutoru. A ſchtózklui ſ tych lubych czitarjow jeneho pschecza sa redakciju ma, pschindź tež i redaktorej.

Tak „Pomhaj Bóh Wam! Pomhaj Bóh nam!”

W Noſacziach, džen 12. junija 1917.

Wyr gacž, farař.

(Noſtič, Post: Lautiš.)

Lutherowe słowa.

40.

Kicheszcijanska zyrkej je tež wójsko, szromadzisna abo wojerſte lěhwo; my wscritte wojowanju a we wójne ſtejny. Evangelij je naſcha khorho, Chrystus naš wjich; pod nim so nam derje wojuje a ſezinim tež dobyče psches Bože słowo.

41.

Mę nochzemę wash evangeliſt ſniczicz abo hinc predowac, ale jón wucziszcicz a wuſwetlicz kaž ſchpihel, kiz je ſaczmith a ſkažený psches njerjad, so njeje wjazh dyzli mjeno evangelija powoſtało, a nichto w nim nicžeho praweho njeje widzecz mohli.

J. K.

„Pomhaj Bóh” njeje jenož pola knjesow duchownych, ale je tež we wſchēch pscheczelaczerjach „Sserb. Nowin” na wſach a w Budyschinje dostac. Na schtwórci lěta placzi wón 40 pj., jenotliwe cžiſla ſu ſa 4 pj. pschedawaju.